

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Відомості про освітню програму, що акредитується

Реєстраційний номер акредитаційної справи	A-19-0304-340
Назва ЗВО (ВСП ЗВО)	Ізмаїльський державний гуманітарний університет
ID ОП у ЄДЕБО	24585
Назва ОП, рівень вищої освіти, галузь знань і спеціальність	Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта другий (магістерський) рівень 01 Освіта/Педагогіка, 012 Дошкільна освіта
Посилання на відомості про самооцінювання ОП	http://idgu.edu.ua/wp-content/uploads/2019/12/zvit-vidomostiop-doshkilna-osvita.-alternatyvna-doshkilna-osvita-idhu.pdf
Посилання на звіт експертної групи	

Пропозицію розглянуто та схвалено на засіданні галузевої експертної ради:

Назва ГЕР	01 Освіта / Педагогіка
Дата засідання	15.01.2020
№ протоколу	№ 67
Доповідач	Демченко О.П.

1. Призначення висновку

Цей експертний висновок складений галузевою експертною радою (ГЕР) Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Розгляд акредитаційної справи ГЕР є однієї із стадій процедури акредитації, що проводиться Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти відповідно до Положення про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки України від 11 липня 2019 р. № 977, зареєстрованого у Міністерстві юстиції України 8 серпня 2019 р. за № 880/33851.

Експертний висновок ГЕР складається на основі звіту експертної групи, що проводила акредитаційну експертизу, та зауважень ЗВО до нього. Він розглядається на засіданні ГЕР та схвалюється колегіально. Експертний висновок ГЕР разом з іншими матеріалами у подальшому розглядається на засіданні Національного агентства.

2. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми:

◇ наявні

◇ виявлення у поданих для акредитації документах недостовірних відомостей;

◇ відмова ЗВО в допуску експертної групи до закладу вищої освіти під час виїзду на місце проведення експертизи, створення закладом вищої освіти перешкод для роботи експертної групи, інші протиправні або недобросовісні дії ЗВО, які унеможливили проведення акредитаційної експертизи;

◇ встановлення на підставі поданих документів та/або під час виїзду до закладу вищої освіти достатніх підстав вважати, що освітній процес за освітньою програмою не здійснюється.

<X> відсутні

Обґрунтування:

<p>Підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми відсутні.</p>
---

3. Підсумки роботи експертної групи та їх оцінка ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає оцінку підсумкам роботи експертної групи у контексті встановлених нею рівнів відповідності Критеріям. Якщо ГЕР вважає, що експертна група неправильно оцінила відповідність певному Критерію, вона має належним чином обґрунтувати це.

Критерій	Рівень відповідності (експертна група)	Стислий підсумок аналізу експертної групи	Рівень відповідності (ГЕР)	Обґрунтування зміни рівня відповідності (якщо він відрізняється від визначеного експертною групою)
<p>Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми</p>	<p>В</p>	<p>ОП є унікальною, оскільки представляє прогресивну відповідь на запит ринку праці: пропонує готувати фахівців працювати в закладах освіти з нестандартними підходами та організувати їх.</p> <p>У цілепокладанні та змісті ОП наявна послідовна реалізація місії та стратегії університету: втілене новітнє бачення розвитку галузі дошкільної освіти в Україні. ОП базується на регіональному контексті, основною особливістю якого є полікультурність середовища.</p> <p>Більшість рекомендацій щодо оптимізації ОП надано стейкхолдерами, які безпосередньо не представляють альтернативну дошкільну освіту, тобто є представниками «комунальних ЗДО». Не обґрунтовано закордонний досвід розробки та впровадження аналогічних ОП. Рекомендації: -</p>	<p>Е</p>	<p>Аналіз Профілю ОП показує, що вона більшою мірою відповідає спеціальності 073 «Менеджмент» (ОП «Управління навчальним закладом»), ніж 012 Дошкільна освіта, оскільки відсутня кваліфікація відповідно до спеціальності 012 «Вихователь дітей раннього та дошкільного віку».</p> <p>Мета ОП є занадто загальною (<i>підготовка магістра із широким доступом до працевлаштування</i>), а також орієнтована не на підготовку здобувачів вищої освіти до організації освітнього процесу в ЗДО, а на управлінську діяльність (<i>менеджера дошкільної освіти, здатного до ... управління закладами дошкільної освіти, ... організації освітнього процесу в умовах альтернативної</i></p>

		Залучити до удосконалення ОП практиків, які безпосередньо працюють у сфері		<p>дошкільної освіти...»).</p> <p>Така ситуація прослідковується і в об'єктах вивчення («менеджмент дошкільної освіти, освітня й управлінська інноватика, адміністрування в дошкільних закладах та системі дошкільної освіти») та меті навчання.</p> <p>Основний фокус ОП орієнтовний на «компетентності майбутнього менеджера дошкільної освіти».</p> <p>У розділі «Придатність до працевлаштування» подані лише управлінські посади, відсутня посада «Вихователь дітей раннього та дошкільного віку, яка відповідає спеціальності 012 Дошкільна освіта.</p> <p>Серед рецензентів ОП немає провідних науковців в галузі дошкільної освіти та зарубіжних партнерів, а також практиків, які безпосередньо працюють у сфері альтернативної дошкільної освіти.</p> <p>Цілі та зазначені в робочій програмі практики «Виробнича (організаційна, управлінська) практика» та компетентності, не повною мірою відповідають ОП.</p> <p><i>Виявлено недоліки, які можна усунути впродовж року.</i></p>
Критерій 2. Структура та зміст	Е	Загальна кількість кредитів	Е	Зміст ОП спрямований не на

освітньої програми		<p>ЄКТС в ОП становить 90, що відповідає вимогам ст. 5 Закону «Про вищу освіту». З них: 67 кредитів ЄКТС – обсяг обов’язкових освітніх компонентів, 23 кредити ЄКТС – відводиться на дисципліни за вибором здобувачів вищої освіти. Таким чином, ми бачимо, що дисципліни за вибором університету складають 51%, дисципліни вільного вибору студента становить 26%, а на практику відводиться 23%. Загальний обсяг дисципліни в ОП становить щонайменше 4 кредити ЄКТС.</p> <p>Для здобувачів, які вступити до Ізмаїльського державного гуманітарного університету для здобуття ступеня магістра на основі ОС «бакалавр» або «магістр», здобутих за іншою спеціальністю, встановлено вимоги у формі включення додаткових обов’язкових ОК до індивідуального навчального плану обсягом 30 кредитів ЄКТС. Зміст ОП в цілому відповідає предметній та об’єктній області спеціальності, оскільки мета ОП окреслює підготовку фахівця з широким доступом до працевлаштування, компетентного з педагогічної діяльності згідно з практико-орієнтованим підходом до розуміння вимог, що окреслюють</p>	<p>спеціальність 012 Дошкільна освіта», а на спеціальність 073 «Менеджмент» (ОП «Управління навчальним закладом»)). Не корелюється інтегральна компетентність і мета ОП, кваліфікації.</p> <p>Лише одна фахова компетентність ФК 6 відповідає спеціальності 012 Дошкільна освіта та кваліфікації «Магістр дошкільної освіти», дві ФК (11 і 12) – кваліфікації «Організатор альтернативної дошкільної освіти», інші – спеціальності 073 «Менеджмент» (ОП «Управління навчальним закладом») та кваліфікації «Менеджер дошкільної освіти».</p> <p>В ОП відсутні обов’язкові компоненти та дисципліни, які відповідають спеціальності 012 Дошкільна освіта.</p> <p>НП оформлений не відповідно до сучасних вимог: зустрічаються застарілі терміни «освітній ступінь», натомість не вказано «Рівень вищої освіти: другий (магістерський)»; не виділено цикли «загальної» та «професійної підготовки»; відсутня нормативна дисципліна «Англійська мова за професійним спрямуванням».</p> <p>У НП в розділі «Вибіркові компоненти» не вказані конкретні</p>
--------------------	--	--	--

		<p>змістове наповнення сучасної дошкільної освіти.</p> <p>Невідповідність у реалізації ПРН в освітніх компонентах; предметна область ОП певною мірою відповідає спеціальності 073 Менеджмент, що може віднести її до міждисциплінарних освітніх програм.</p> <p>Виявлена неточність кількісних показників практичної підготовки; відносна можливість здобувачів у процесі «Виробничої (організаційної, управлінської) практики» не дозволяє набути необхідних компетентностей прицільно до ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта» з двох причин: 1) відсутність контексту альтернативної дошкільної освіти у робочій програмі практики; 2) фактична відсутність альтернативних закладів дошкільної освіти в місті.</p> <p>Оскільки у предметній області ОП акцент зроблений на управлінському контексті професійної підготовки освітня програма потребує уточнення її зміст (звуження/розширення) на межі спеціальностей 012 Дошкільна освіта/073 Менеджмент.</p>	<p>навчальні дисципліни.</p> <p>Не є достатньо обґрунтованими дисципліни, які вказані в ОП як «вибіркові компоненти» та мають соціально-педагогічне спрямування, що не відповідає меті ОП, кваліфікації та ФК, зокрема: «Методологічні засади соціально-педагогічного проектування», «Управління соціально-педагогічними проектами в закладах освіти».</p> <p>«Виробничу (організаційну, управлінську) практику» здобувачі проходять на базі комунальних закладів дошкільної освіти, які працюють за державними освітніми програмами, що унеможливує закріплення знань та вмінь, отриманих під час опанування навчальних дисциплін, та отримання достатнього досвіду прицільно до змісту ОП та майбутніх кваліфікаційних вимог посадових обов'язків у контексті управлінських аспектів альтернативної дошкільної освіти.</p> <p>Встановити фактичне навантаження під час проходження практики неможливо через неузгодженість кількості тижнів практики в навчальному плані (залежно від того, який показник брати до уваги: тижневе навантаження становить 45 або 56 годин).</p> <p>В ОП і навчальному плані не розмежовано кредити на виконання</p>
--	--	--	--

				<p>дипломної роботи та науково-дослідну практику (ОК 11 – 15 кредитів), які виділені лише в 3-му семестрі, відповідно в 1 і 2 семестрах виконання кваліфікаційної роботи не здійснюється.</p> <p>Дві різні кваліфікації «Менеджер дошкільної освіти» та «Організатор альтернативної освіти» присуджуються на основі одного екзамену підсумкової атестації «Атестаційний екзамен з менеджменту дошкільної освіти та організації альтернативної дошкільної освіти».</p> <p>Тематика дипломних робіт передусім відповідає кваліфікації «менеджер дошкільної освіти».</p> <p><i>Виявлено недоліки, які можна усунути впродовж року.</i></p>
<p>Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання</p>	В	<p>Правила прийому до Ізмаїльського державного гуманітарного університету розміщено у відкритому доступі на сайті ЗВО. Правила прийому на ОП чіткі та зрозумілі, розроблені у повній відповідності до Умов прийому на навчання до закладів вищої освіти України в 2019 році, затверджених наказом МОН України від 11.10.2018 р. №1096 та наказу МОН України від 31.05.2019 р. №760. Експертною комісією було з'ясовано, що прийом</p>	В	<p><i>Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.</i></p>

		<p>здійснюється на основі ОС «Бакалавр», ОКР «Спеціаліст», із використанням можливостей перехресного вступу. Вони не містять дискримінаційних положень.</p> <p>Не дивлячись на первинну акредитацію була спроба реалізації диференційованого підходу щодо розробки програм вступних випробувань. Проте, аналіз програм вступного фахового випробування («Дошкільна педагогіка», форма проведення: тести) та додаткового вступного випробування для вступу з іншої спеціальності («Основи дошкільної педагогіки», форма проведення: співбесіда) свідчить про тотожність переважної більшості їх змісту.</p> <p>Відсутність наступності у змісті вхідних компетентностей здобувачів, що вступають з інших спеціальностей, та компетентностей, що формуються під час фахової підготовки.</p>		
<p>Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою</p>	В	<p>Учасники освітнього процесу на достатньому рівні поінформовані про зміст, програмові результати навчання на даній ОП; велика увага в Ізмаїльському державному гуманітарному університеті приділяється запровадженню інтернаціоналізації; в контексті змісту ОП процес навчання поєднано з дослідницькою діяльністю здобувачів.</p>	В	<p><i>Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.</i></p>

		На низькому рівні використання інноваційних технологій в освітньому процесі ЗВО, тому необхідно переглянути методи та форми взаємодії із здобувачами вищої освіти під час організації освітнього процесу.		
Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	В	У нормативно-правовій базі ЗВО питання форм контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти регулюється Положенням про організацію освітнього процесу. В ОП та навчальному плані визначено такі форми підсумкової атестації здобувачів вищої освіти: Атестаційний екзамен з менеджменту дошкільної освіти та організації альтернативної дошкільної освіти (3 семестр); Захист кваліфікаційної роботи (3 семестр). Програми підсумкової атестації у відкритому доступі відсутні та не були надані. В університеті здійснюється перевірка наукових робіт (кваліфікаційних) робіт на плагіат через базу даних Університету в системі «Unichesk». Не висвітлюється на сайті ЗВО результати проміжної, семестрової та державної атестації здобувачів вищої освіти.	В	<i>Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.</i>
Критерій 6. Людські ресурси	В	В університеті взагалі та на випусковій за ОП кафедрі наявна активна система професійного розвитку НПП через стажування та підвищення кваліфікації.	В	<i>Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.</i>

		<p>Стимулюється професійне зростання своїх працівників через систему рейтингового оцінювання, що регламентована низкою документів. Стимулювання розвитку педагогічної майстерності НПП регламентується «Положенням про систему рейтингового оцінювання професійної діяльності науково-педагогічних працівників».</p> <p>Недостатній коефіцієнт академічної та професійної кваліфікації в контексті спеціальності 012 Дошкільна освіта взагалі.</p> <p>Не залучені стейкхолдери до проведення аудиторних занять.</p>		
<p>Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси</p>	В	<p>ЗВО достатньою мірою забезпечує можливості здобувачів задоволення їх потреб щодо отримання вищої освіти на безоплатній основі: доступ до бібліотечних фондів, пошуку в бібліотеці Інтернет-джерел, оснащених комп'ютерною технікою класів, перевірки кваліфікаційних робіт на плагіат.</p> <p>Для інформування вступників і всіх учасників освітнього процесу створено сайт ЗВО, який повною мірою насичений різноплановою інформацією щодо життєдіяльності університету. В кожного підрозділу є своя</p>	В	<p><i>Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.</i></p>

		<p>сторінка, нормативно-правова база мобільно оновлюється, на сайті відбувається динамічне висвітлення всіх заходів, що відбуваються. Крім новин та висвітлення подій, що відбулися, сайт наповнений поточними документами, що покликані організувати освітній процес.</p> <p>Низька обізнаність студентів щодо врегулювання конфліктних ситуацій.</p> <p>Недостатній доступ студентів до електронного доступу до джерельної бази професійного спрямування.</p> <p>Малодієвий механізм психологічної підтримки здобувачів вищої освіти .</p>		
<p>Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми</p>	В	<p>Регулярно проводяться опитування студентів щодо якості викладання та навчання, зокрема, опитування відбувається в онлайн-режимі (анкета «Викладач очима студента»), результати якої викладаються у відкритому доступі.</p> <p>Залучення здобувачів вищої освіти (зокрема органів студентського самоврядування) до перегляду освітніх програм зафіксовано у «Положенні про систему внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності та якості вищої освіти Ізмаїльського державного гуманітарного університету».</p> <p>Неочевидною виступає складова</p>	В	<p><i>Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.</i></p>

		системи внутрішнього забезпечення якості освіти на цій ОП в контексті залучення стейкхолдерів.		
Критерій 9. Прозорість та публічність	В	<p>В ЗВО визначено чіткі і зрозумілі правила освітнього процесу із урахуванням прав та обов'язків усіх учасників. На офіційному сайті університету у відкритому доступі розміщено документи, що регулюють освітній процес, оцінювання знань тощо.</p> <p>На особливу увагу заслуговує електронний журнал, створений програмістами Центру інноваційних технологій Ізмаїльського державного гуманітарного університету з урахуванням побажань НПП, адже він дозволяє не просто виставляти оцінки у жорстко зафіксовані терміни, а й передавати у групу повідомлення, завдання тощо.</p> <p>На офіційному сайті ЗВО оприлюднено інформацію про освітню програму «Дошкільна освіта».</p> <p>Відсутнє документальне підтвердження обговорення Проекту ОП. Не здійснюється обговорення ОП через засідання кафедри, ради факультету з участю більшої кількості стейкхолдерів.</p>	В	<i>Загалом відповідає критерію. Недоліки не є суттєвими.</i>

Критерій 10. Навчання через дослідження		Не застосовується		Не застосовується
--	--	-------------------	--	-------------------

4. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків GER резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків.

1. Характеристика освітньої програми:

- 1.1. змінити позиціонування ОП як такої, що реалізується в рамках спеціальності 012 Дошкільна освіта та знаходиться на межі з спеціальністю 073 Менеджмент;
- 1.2. переглянути зміст ОП, зокрема обґрунтованість присудження у межах однієї ОП двох кваліфікацій «Менеджер дошкільної освіти» і «Організатор альтернативної дошкільної освіти» та відсутність кваліфікації «Вихователь дітей раннього та дошкільного віку», що відповідає спеціальності 012 Дошкільна освіта; зокрема, зважаючи на те, що відповідно до чинного законодавства підготовка керівників відбувається за спеціальністю 073 «Менеджмент» (ОП «Управління навчальним закладом») а відповідно п.1 і п.2 Наказу МОН №506 від 12.05.2016: 1) заклади вищої освіти, які здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти ступеня молодшого бакалавра (освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста в системі вищої освіти) за спеціальностями 012 «Дошкільна освіта», 013 «Початкова освіта», 014 «Середня освіта» (Фізична культура), мають право здійснювати освітню діяльність за освітніми програмами, що передбачають здобуття додаткової спеціалізації з переліку, визначеного закладом вищої освіти; 2) заклади вищої освіти, які здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра (за освітньо-професійною програмою) за спеціальностями 012 «Дошкільна освіта», 013 «Початкова освіта», 016 «Спеціальна освіта», мають право здійснювати освітню діяльність за освітніми програмами, що передбачають здобуття другої спеціальності (предметної спеціальності) з цього самого переліку або спеціальностей 014 «Середня освіта» (Музичне мистецтво, Образотворче мистецтво, Фізична культура, Інформатика), або спеціальностей 024 «Хореографія», 053 «Психологія», 231 «Соціальна робота» та/або додаткових спеціалізацій, у тому числі тих, що забезпечують викладання інтегрованих курсів, визначених закладом вищої освіти; (Підпункт 2 пункту 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1368 від 12.10.2017; в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 506 від 17.04.2019);.
- 1.3. конкретизувати та уточнити мету, основний фокус, особливості ОП, загальні та фахові компетентності відповідно до спеціальності 012 Дошкільна освіта, а не спеціальності 073 «Менеджмент» (ОП «Управління навчальним закладом»);
- 1.4. залучати до розробників ОП стейкхолдерів, в тому числі тих, які представляють альтернативну дошкільну освіту;
- 1.5. підрозділ ОПП «Придатність та працевлаштування» відкоригувати відповідно до спеціальності 012 Дошкільна освіта;
- 1.6. залучати до рецензування ОП не лише роботодавців, а й провідних науковців у галузі підготовки майбутніх фахівців дошкільної освіти, представників іноземних ЗВО.

2. Структура та зміст освітньої програми:

- 2.1. відкоригувати зміст ОП відповідно до спеціальності 012 Дошкільна освіта;
- 2.2. внести корективи у перелік обов'язкових компонентів професійної підготовки фахівців, які вступили з інших спеціальностей, з урахуванням основних освітніх ліній інваріантного складника Державного стандарту дошкільної освіти всі базові методики дошкільної освіти;
- 2.3. підвищити кількість НПП, які володіють відповідними кваліфікаційними характеристиками в контексті ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта»;

- 2.4. урахувати вимогу, що всі програмні РН мають забезпечуватися лише ОК, що включені до нормативної складової ОП;
- 2.5. відкоригувати практичну підготовку, внести види практики відповідно до спеціальності 012 Дошкільна освіта, усунути нерівномірний розподіл кредитів на практику, відповідно до спеціальності; переглянути програми практики, їх зміст і завдання; забезпечити бази практики для набуття кваліфікації «Альтернативна дошкільна освіта»;
- 2.6. переглянути зміст і форми підсумкової атестації, ввести в ОП і НП екзамен для присудження кваліфікації «Вихователь дітей раннього та дошкільного віку»;
- 2.7. розмежувати години / кредити на виконання кваліфікаційної (магістерської) роботи (протягом 3-х семестрів) та науково-дослідну практику й збільшити їх кількість відповідно до вимог;
- 2.8. відкоригувати структуру навчального плану відповідно до вимог, виділивши цикли загальної та професійної підготовки, нормативні та вибіркові дисципліни, вказавши правильно їх шифри відповідно до ОП.

4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

- 4.1. урегулювати систему анкетування здобувачів вищої освіти у ЗВО щодо їх задоволеності формами, методами та технологіями навчання і викладання певних освітніх компонентів;
- 4.2. залучати стейкхолдерів, серед яких ті, що представляють альтернативну дошкільну освіту, до організації різних ланок освітнього процесу, в тому числі й проведення навчальних занять;
- 4.3. узгодити невідповідність між змістом програми додаткового вступного випробування з «Основ дошкільної педагогіки» і змістом фахової підготовки здобувачів, які вступили з інших спеціальностей;
- 4.4. реалізуючи діяльнісний та компетентнісний підхід у підготовку здобувачів другого (магістерського) рівня ширше використовувати у викладанні сучасні педагогічні технології, інтерактивні методи, ділові ігри, навчальні кейси;
- 4.5. розробити силабуси навчальних дисциплін.

5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

- 5.1. популяризувати академічну доброчесність серед здобувачів вищої освіти через різноманітні форми роботи (семінари, «круглі столи» тощо).
- 5.2. ширше інформувати здобувачів ОП про їх право оскаржувати результати контрольних заходів та про відповідну процедуру;
- 5.3. започаткувати створення репозитарію кваліфікаційних робіт.

6. Людські ресурси:

- 6.1. підвищити кількість НПП, які володіють відповідними кваліфікаційними характеристика в контексті ОП «Дошкільна освіта. Альтернативна дошкільна освіта» та/або з відповідним акцентом на спеціальність Менеджмент;
- 6.2. залучати стекхолдерів, представляють альтернативну дошкільну освіту, до організації освітнього процесу, зокрема проведення аудиторних занять;
- 6.3. розвивати міжнародні відносини кафедри із створенням науково-дослідних лабораторій з дошкільної освіти.

7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

- 7.1. продовжити роботу над удосконаленням інфраструктури, обладнання, навчально-

методичного та науково-методичного забезпечення за кількістю та якістю загалом.

8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

- 8.1. систематично залучати роботодавців та інших стейкхолдерів до процесу внутрішнього забезпечення якості ОП;
- 8.2. включати до процесу періодичного перегляду ОП залучати представників студентського самоврядування.

9. Прозорість та публічність:

- 9.1. систематично висвітлювати роботу зі стейкхолдерами, в тому числі, які представляють альтернативну дошкільну освіту. з метою ознайомлення з ОП, досягненнями випускників університету за спорідненими програмами
- 9.2. підвищити рівень інформаційної прозорості освітньої діяльності в контексті її корисності для майбутніх, теперішніх здобувачів освіти, випускників, інших стейкхолдерів і громадськості.

10. Щодо відповіді закладу вищої освіти на зауваження ЕГ щодо виявлення слабких сторін ОП:

- 10.1. підтримати рекомендації ЕГ щодо зміни позиціонування ОП як такої, що реалізується в рамках спеціальності 012 Дошкільна освіта та знаходиться на межі з спеціальністю 073 Менеджмент та відповідна оцінка Е за 2 критерієм, які є обґрунтованими, оскільки:
  - заклади вищої освіти, які здійснюють підготовку здобувачів вищої освіти ступенів бакалавра та магістра (за освітньо-професійною програмою) за спеціальностями 012 «Дошкільна освіта», 013 «Початкова освіта», 016 «Спеціальна освіта», мають право здійснювати освітню діяльність за освітніми програмами, що передбачають здобуття другої спеціальності (предметної спеціальності) з цього самого переліку або спеціальностей 014 «Середня освіта» (Музичне мистецтво, Образотворче мистецтво, Фізична культура, Інформатика), або спеціальностей 024 «Хореографія», 053 «Психологія», 231 «Соціальна робота» та/або додаткових спеціалізацій, у тому числі тих, що забезпечують викладання інтегрованих курсів, визначених закладом вищої освіти; (Підпункт 2 пункту 2 із змінами, внесеними згідно з Наказом Міністерства освіти і науки № 1368 від 12.10.2017; в редакції Наказу Міністерства освіти і науки № 506 від 17.04.2019);
  - апелювання ректора ЗВО та гаранта ОП до проекту Стандарту вищої освіти магістра галузі знань 01 Освіта/Педагогіка спеціальності 012 Дошкільна освіта, запропонованого для громадського обговорення на сайті МОН 29 травня 2017 року, у змісті якого було акцентовано увагу на необхідності підготовки менеджерів дошкільної освіти, не є вагомим і переконливим, так як: 1) він не є документом, затвердженим МОН України; 2) відповідно до п. 3.2 Порядку погодження стандартів вищої освіти Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти, затвердженого рішенням Національного агентства від 21 травня 2019 р. (протокол №5) (зі змінами), галузева експертна рада із галузі знань 01 Освіта / Педагогіка розглянула проект Стандарту вищої освіти другого (магістерського) рівня вищої освіти галузі знань 01 Освіта / Педагогіка за спеціальністю 012 Дошкільна освіта і дійшла висновку про необхідність його доопрацювання (протокол №2 дистанційного засідання галузевої експертної ради 01 Освіта / Педагогіка «23» листопада 2019 р.) та ухвалила «в описі предметної області вилучити «управління закладом дошкільної освіти», оскільки Стандарт стосується підготовки фахівців для дошкільної освіти, а не менеджменту освіти

(спеціальність «Управління закладом освіти»), відповідно вилучити КС-4 «Готовність до організації фінансово-господарської діяльності закладів дошкільної освіти» та КС-8 «Здатність здійснювати нормативно-правове регулювання діяльності закладу дошкільної освіти, керуючись законодавчими документами та основами професійної етики».

- 10.2. правомірність підготовки здобувачів вищої освіти за кваліфікацією «Організатор альтернативної дошкільної освіти» обґрунтовуються лише апелюванням до закордонного досвіду розробки та впровадження альтернативних підходів до організації дошкільної освіти в межах деяких європейських програм, а не чинним законодавством України;
- 10.3. базами практик для отримання студентами кваліфікації «Організатор альтернативної дошкільної освіти» мають бути відповідні заклади, а не комунальні заклади дошкільної освіти м. Ізмаїл та Одеської області; якщо, за словами ЗВО, «відчувається дефіцит офіційних структур, які працюють як суб'єкти економічної діяльності в галузі надання альтернативних освітніх послуг», то можливим є пошук їх у інших регіонах;
- 10.4. співпрацювати з «певними структурними підрозділами приватних установ, які формують альтернативу державним закладам» не лише на рівні партнерської взаємодії, а й у межах чинного законодавства укладати ЗВО з ними офіційні угоди про співпрацю;
- 10.5. залучення роботодавців під час проведення аудиторних занять на ОП за другим (магістерським) рівнем, які не мають наукового ступеня та/або вченого звання, можливе, оскільки:
  - як асистентів до проведення практичних занять (відповідно до п.29 Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності закладів освіти» від 30.12.2015 р. № 1187 (в редакції Постанови КМУ від 10 травня 2018 р. №347)) склад групи забезпечення повинен відповідати таким вимогам: частка тих, хто має науковий ступінь та/або вчене звання, встановлюється для найвищого рівня, за яким фактично провадиться освітня діяльність, і становить не менше 20 відсотків загальної кількості членів групи забезпечення для рівня молодшого бакалавра (до 1 вересня 2019 р. з урахуванням педагогічних працівників, які мають вищу категорію), 50 відсотків - бакалавра, 60 відсотків - магістра, доктора філософії);
  - під час розрахунку показників для спеціальностей галузей знань 01 «Освіта/Педагогіка», 02 «Культура і мистецтво», спеціальності 191 «Архітектура та містобудування», звання «народний артист», «народний художник», «народний архітектор», «народний вчитель», «заслужений діяч мистецтв», «заслужений тренер України» прирівнюються до вченого звання професора, звання «заслужений артист», «заслужений художник», «заслужений архітектор», «заслужений вчитель», «заслужений працівник культури», «заслужений майстер спорту України», «заслужений працівник освіти», «заслужений майстер народної творчості України» - вченого звання доцента;
  - до того ж, серед педагогів-практиків є такі, що мають наукові ступені та/або вчені звання.

5. Підсумки

Виходячи із викладеного, галузева експертна рада рекомендує Національному агентству прийняти рішення про:

◇ акредитацію ОП з визначенням «зразкова»

◇ акредитацію ОП

<x> умовну (відкладену) акредитацію ОП

про подання Національному агентству обґрунтованої пропозиції щодо призначення повторної акредитаційної експертизи

◇ відмову в акредитації ОП

Голова ГЕР (електронний підпис)

Ніна ТАРАСЕНКОВА